Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z s. w Karniowicach

Zmiany w dopłatach bezpośrednich w 2017 roku

Karniowice 2017

Opracowanie:
Wojciech Ślósarz
Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym
MODR Karniowice

Zasady przyznawania płatności bezpośrednich w roku 2017 uległy jedynie nieznacznym modyfikacjom. Rolnicy, którzy w latach poprzednich występowali o wsparcie, otrzymali wnioski spersonalizowane wraz z materiałem graficznym.

Wypełnione wnioski należy składać we właściwych Biurach Powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w terminie **od dnia 15 marca do 15 maja 2017 roku.** Po tym okresie można składać wnioski aż do dnia 9 czerwca 2017 roku, jednak płatność będzie zmniejszana o 1% za każdy roboczy dzień opóźnienia począwszy od dnia 16 maja 2017 roku. Ostateczny termin składania zmian do wniosków upływa w dniu 9 czerwca 2017 roku, z tym, że po dniu 31 maja 2017 roku następuje pomniejszenie płatności o 1% za każdy dzień roboczy (dotyczy wyłącznie powierzchni objętej zmianą). Wniosek i załączniki uznawane będą za ważne, jeżeli będą podpisane w wyznaczonych miejscach. W tym roku nie ma potrzeby podpisywania załączników graficznych, które mogą być już wstępnie wypełnione. W przypadku działek deklarowanych po raz pierwszy należy wydrukować materiał graficzny w Biurze Powiatowym ARiMR i dołączyć go do składanego wniosku o przyznanie płatności.

Wnioski składać będzie można również w formie elektronicznej poprzez system e-Wniosek (od 2017 roku uzyskanie danych dostępowych do systemu jest ułatwione). Według informacji ARiMR ma to być docelowa forma składania wniosków o płatności bezpośrednie.

W roku 2017 wzorem lat ubiegłych jeden formularz wniosku dotyczyć będzie wielu rodzajów dopłat. Na jednym wniosku ubiegać się można między innymi o:

1. przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, w tym:
   - jednolitej płatności obszarowej (JPO),
   - płatności za zazielenienie,
   - płatności dodatkowej,
   - płatności związanych z produkcją,
   - płatności dla młodych rolników,
   - płatności do produkcji,

2. przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW),
3. przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) i płatności ekologicznej (PROW 2014-2020),
4. wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013),
5. przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (PROW 2014-2020),
6. przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną (PROW 2014-2020).

Wypełniając wniosek należy zwrócić uwagę, aby podawane w nim informacje były zgodne ze stanem faktycznym. Przed przystąpieniem do wypełniania wniosku należy również zapoznać się z kartą informacyjną przesłaną wraz z wnioskiem spersonalizowanym.

Jednolita płatność obszarowa (JPO) przysługuje do gruntów ornych, trwałych użytków zielonych i upraw trwałych będących w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja roku, w którym składa wniosek. Dodatkowo do powierzchni tej dolicza się elementy krajobrazu takie jak np. rowy, zadrzewienia, nieutwardzone drogi dojazdowe, jeżeli ich szerokość nie przekracza 2 m.

Jednolita płatność obszarowa nie przysługuje rolnikom, jeżeli kwalifikujący się obszar ich gospodarstwa rolnego zgłoszony do płatności wynosi mniej niż 1 ha. Zasada ta nie dotyczy rolników, którzy otrzymują płatność do zwierząt, a łączna należna kwota płatności bezpośrednich za dany rok nie będzie mniejsza niż 200 euro.

W roku 2017 nadal obowiązują założenia podsystemu dla małych gospodarstw. W przypadku, gdy rolnik w 2015 roku został uznany za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw, wówczas w roku 2017 maksymalna kwota jego płatności (finansowanych z budżetu UE) jest ograniczona do równowartości 1250 euro. Należy pamiętać, że w 2017 roku nie można już przystąpić do systemu dla małych gospodarstw. Można natomiast wystąpić

z tego systemu na przykład w sytuacji, gdy powierzchnia gospodarstwa uległa zwiększeniu i szacowana wielkość dopłat przekracza wspomniany wyżej limit.

Warto pamiętać, że rolnicy uznani za uczestników systemu dla małych gospodarstw zwolnieni są z obowiązku realizacji praktyk zazielenienia, (przy czym przysługuje im płatność za zazielenienie w pełnej wysokości), z kontroli w ramach zasady wzajemnej zgodności oraz z ewentualnych kar administracyjnych z tytułu niezgłoszenia wszystkich działek rolnych w gospodarstwie. Do nich skierowane jest działanie również jedno z działań PROW 2014-2020 (operacje typu: „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa").

W 2017 roku skorzystać można również z płatności dla młodych rolników przysługujących między innymi osobom fizycznym, które założyły gospodarstwo rolne w ciągu 5 lat przed pierwszym złożeniem wniosku w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020, oraz których wiek w pierwszym roku składania tego wniosku nie przekracza 40 lat (tj. nieukończone 41 lat). Za datę rozpoczęcia działalności rolniczej może być uznana miedzy innymi data objęcia ubezpieczeniem w KRUS, jako rolnik, data złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich czy wsparcia inwestycyjnego lub data objęcia w posiadanie zwierząt.

Podobnie jak w latach ubiegłych w roku 2017 przyznawana będzie również płatność redystrybucyjna (dodatkowa) do powierzchni gospodarstwa pomiędzy 3,01 ha a 30 ha, mająca na celu wspieranie średnich gospodarstw.

1) Najważniejsze zmiany w płatnościach obszarowych:

W roku 2017 płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych została zastąpiona płatnością do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno i płatnością do powierzchni upraw roślin pastewnych.

Płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno:	**Płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych:**
Przysługuje do powierzchni uprawy: ● łubinu białego, ● łubinu wąskolistnego, ● łubinu żółtego, ● soi zwyczajnej, ● bobiku, ● grochu siewnego, w tym peluszki (z wyłączeniem grochu siewnego cukrowego i grochu siewnego łuskowego), — jeżeli dokonano zbioru ziarna.	Przysługuje do powierzchni uprawy: ● esparcety siewnej, ● komonicy zwyczajnej, ● koniczyny białej, ● koniczyny białoróżowej, ● koniczyny perskiej, ● koniczyny krwistoczerwonej, ● lędźwianu, ● lucerny siewnej, ● lucerny mieszańcowej, ● lucerny chmielowej, ● nostrzyka białego, ● seradeli uprawnej, ● wyki kosmatej, ● wyki siewnej, — jeżeli rośliny te nie zostały wprowadzone do gleby jako świeża masa roślinna (zielony nawóz).
Płatność ta przysługuje również w przypadku uprawy w formie mieszanek wyżej wymienionych roślin (ale nie mieszanek z innymi roślinami). Powierzchnia zgłoszona do tej płatności może być uznana, za obszar proekologiczny.	Płatność przysługuje również w przypadku upraw tych roślin w formie mieszanek oraz w przypadku upraw tych roślin w formie mieszanek z roślinami kwalifikującymi do płatności do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno. W przypadku wyki siewnej i wyki kosmatej płatność przysługuje także do uprawy tych roślin z rośliną podporową.
Do pierwszych 75 ha upraw stosowana będzie wyższa stawka płatności.	Płatność przysługuje do maksymalnie 75 ha.

Od roku 2017 płatność do powierzchni upraw owoców miękkich (malin i truskawek) została zastąpiona **płatnością do powierzchni uprawy truskawek**. Płatność ta przysługuje jedynie do powierzchni uprawy truskawek, a najmniejsza działka objęta wsparciem to 0,1 ha. Ponadto od producentów nie będzie wymagana umowa na sprzedaż owoców.

Dodatkowo od 2017 r. wsparcie w sektorze buraków cukrowych będzie przyznawane do powierzchni upraw wszystkich buraków cukrowych objętych umową.

Płatność do bydła przysługuje od 3 do maksymalnie 20 sztuk. Płatność naliczana jest do zwierząt, których wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, nie przekracza 24 miesięcy. Zwierzęta muszą być w posiadaniu rolnika przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności.

Płatność do krów przysługuje również beneficjentom posiadającym od 3 do maksymalnie 20 krów. Naliczana jest do samic gatunku bydło domowe, których wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, przekracza 24 miesiące. Krowy muszą być w posiadaniu rolnika jeszcze przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności.

Płatność do owiec przysługuje rolnikowi, który posiada co najmniej 10 sztuk samic gatunku owca domowa, których wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie danej płatności, wynosi co najmniej 12 miesięcy. Płatność przyznawana jest do zwierząt będących w posiadaniu rolnika od dnia 15 marca do dnia 15 kwietnia roku, w którym został złożony wniosek. Płatność przysługuje do zwierząt w przypadku, których do dnia 15 marca roku złożenia wniosku o przyznanie płatności dokonano zgłoszeń i spełniono wymagania określone w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

W przypadku owiec i kóz w roku 2017 do wniosku **nie dołącza się** oświadczenia o zwierzętach zadeklarowanych do płatności, a dane pobierane będą z systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt.

2) Podobnie jak w latach ubiegłych w roku 2017 płatność za zazielenienie przyznawana będzie pod warunkiem realizacji w gospodarstwie trzech proekologicznych praktyk:

- Rolników, których gospodarstwa obejmują ponad 10 ha gruntów ornych (GO) obowiązywały będą wymogi dywersyfikacji (czyli zróżnicowania) upraw:
  → gospodarstwa posiadające **od 10 do 30 ha** gruntów ornych muszą posiadać w danym roku **przynajmniej 2 różne uprawy** na gruntach ornych, przy czym uprawa główna nie powinna zajmować więcej niż 75% GO,
  → gospodarstwa o powierzchni **powyżej 30 ha** gruntów ornych muszą posiadać minimum **3 uprawy na gruntach ornych**, w tym uprawa główna nie może pokrywać więcej niż 75% GO, a dwie uprawy główne łącznie nie mogą pokrywać więcej niż 95% GO,
  → udział różnych upraw określa się biorąc pod uwagę okres **od dnia 15 maja do dnia 15 lipca roku**, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

- W przypadku, gdy gospodarstwo posiada trwałe użytki zielone konieczna jest ich ochrona na następujących zasadach:
  → obowiązuje znany z wymogów wzajemnej zgodności wymóg zachowania powierzchni TUZ na poziomie kraju, których obszar nie może zmniejszyć się o więcej niż 5%. W przypadku, gdy powierzchnia TUZ zmniejszy się o więcej niż 5% w stosunku do roku referencyjnego (2015) ARiMR może zalecić rolnikom, którzy zaorali łąki lub pastwiska przywracanie tych działek do stanu pierwotnego. Natomiast w sytuacji, gdy powierzchnia TUZ będzie się zwiększać przekształcanie łąk czy pastwisk w grunty orne w indywidualnych gospodarstwach jest jak najbardziej dopuszczalne.
  → wyjątkiem są trwałe użytki zielone wartościowe pod względem przyrodniczym (oznaczanie na wnioskach, jako TUZ C), położone na obszarach Natura 2000. W ich przypadku obowiązywał będzie **całkowity zakaz przekształcania i zaorywania w gospodarstwie** w każdej sytuacji. W przypadku zaorania na rolniku spoczywał będzie obowiązek przywrócenia TUZ na danej działce.

Należy pamiętać, że według przepisów UE za trwałe użytki zielone (TUZ) uznawane są grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianem danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej. Po okresie 5 lat działka nieprzeorywana może być uznana za trwały użytek zielony (TUZ).

- Rolnicy posiadający ponad 15 ha gruntów ornych będą musieli przeznaczyć 5% ich powierzchni na tak zwane obszary proekologiczne (EFA) znajdujące się na gruntach ornych lub graniczące z nimi.

Lista obszarów kwalifikujących się, jako obszary EFA jest szeroka i obejmuje:

→ grunty ugorowane w okresie od 1 stycznia do 31 lipca, po tym terminie możliwe jest przywrócenie produkcji. Na ugorach EFA obowiązuje zakaz uprawy w tym wypasu i koszenia, dopuszczalne jest stosowanie herbicydów,

→ elementy krajobrazu chronione w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej (oczka wodne, rowy, żywopłoty itd.),

→ strefy buforowe,

→ pasy gruntów kwalifikujących się do płatności, przylegających do krawędzi lasu,

→ obszary objęte zagajnikami o krótkiej rotacji,

→ obszary zalesione w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich po 2008 roku,

→ uprawy wiążące azot uprawiane w plonie głównym: takie jak bób, bobik, ciecierzyca, fasola wielokwiatowa, fasola zwykła, groch siewny, groch siewny cukrowy, soczewica jadalna, soja zwyczajna, łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty, peluszka, seradela uprawna, koniczyna czerwona, koniczyna biała, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, koniczyna krwistoczerwona, komonica zwyczajna, esparceta siewna, lucerna siewna, lucerna mieszańcowa, lucerna chmielowa, lędźwian, nostrzyk biały,

→ międzyplony lub okrywa zielona.

Międzyplony lub pokrywa zielona na potrzeby EFA, rozumiane są, jako wsiewki trawy w uprawę główną lub **mieszanki co najmniej 2 gatunków uprawnych** (zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne i grubonasienne):

- wysiewane od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia danego roku i utrzymywane do dnia 1 października danego roku, w przypadku międzyplonów ścierniskowych,

- wysiewane od dnia 1 lipca do dnia 1 października danego roku i utrzymywane do dnia 15 lutego kolejnego roku, w przypadku międzyplonów ozimych.

Mieszanki złożone z **samych gatunków zbóż** nie będą uznawane, jako obszar proekologiczny EFA.

Mieszanka uprawiana, jako międzyplon nie może być w kolejnym roku uprawiana, jako plon główny. Zakaz ten nie dotyczy poszczególnych gatunków, z których utworzona została mieszanka.

Przy planowaniu obszarów EFA powierzchnia w terenie przeliczana jest przez specjalne współczynniki określające wpływ środowiskowy (np. zadrzewienia i żywopłoty mają korzystniejsze przeliczniki niż międzyplony, uprawy wiążące azot i ugory). Powierzchnie EFA powinny być również odpowiednio zaznaczone na mapie dołączonej do wniosku.

UWAGA: Od 2017 roku w przypadku braku stosowania wymogów zazielenienia w gospodarstwie stosowane będą bardziej dotkliwe kary administracyjne.

Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Karniowicach zaprasza rolników zainteresowanych uzyskaniem pomocy w zakresie wypełniania wniosków obszarowych i PROW. Wszelkie dane kontaktowe do doradców znajdują się na stronie internetowej www.modr.pl

Opracowano na podstawie materiałów informacyjnych ARiMR (www.arimr.gov.pl).

Wydawca**: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z s. w Karniowicach**
32-082 Bolechowice, Karniowice os. XXXV-lecia PRL 9; tel. 12-285-21-13/14, fax 12-285-11-07; **www.modr.pl**
Skład komputerowy: Dział Promocji i Wydawnictw - Halina Knap